

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 09 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego W. J.. Ustalony w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od 1 stycznia 1978 roku do 31 grudnia 1987 roku, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 77,58%. Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 22 lat, 10 miesięcy i 4 dni (274 miesięcy). Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

293,01 złotych (wysokość kwoty bazowej) x 73,79% (współczynnik proporcjonalny) = 216,21 złotych

(274 miesięcy składkowych x 1,3%) : 12 x 947,17 złotych (podstawa wymiaru) = 281,12 złotych

co razem dało kwotę 497,33 złotych

497,33 złotych x 209 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia) = 103 941,97 złotych (kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku).

/decyzja k.56 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 17.03.2016r./

W dniu 08 września 2016 r. wnioskodawca złożył odwołanie od w/w decyzji i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez włączenie do stażu pracy okresów prowadzenia działalności gospodarczej .

/ odwołanie k. 2 w aktach VIII U 2326/ 16 /.

Decyzją z dnia 10 sierpnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił W. J. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz nie udowodnił 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu od 11 lipca 1985 r do 16 października 1989 r z uwagi na brak świadectwa pracy stwierdzającego zatrudnienie w szczególnych warunkach, ustalił łączny staż sumaryczny składkowy na 22 lata, 10 miesięcy – 4 dni i staż w szczególnych warunkach na 12 lat 3 miesięcy i 29 dni

/decyzja – k. 17- 17 odwrót akt ZUS zainicjowanych wnioskiem z dnia 14.06.2016r /.

Wnioskodawca w dniu 08 września 2016 r. złożył odwołanie od w/w decyzji i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu podniósł, że do okresu pracy w warunkach szczególnych powinien zostać zaliczony okres od 11 lipca 1985 r do 16 września 1989 r, kiedy to pracował na stanowisku lakiernika. Podniósł także, że pracował na stanowisku lakiernika w okresie 16.10.1989 r – 22.03.1990 r u M. D. oraz w okresie 1.12.1990 – 31.03.1991 r u M. M.. Wskazał, że do stażu pracy powinien zostać zaliczony także okres prowadzenia działalności gospodarczej.

/odwołanie – k. 2- 5 akt VIII U 2325/16 /.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, argumentując jak w zaskarżonych decyzjach .

/odpowiedzi na odwołania – k. 14 akt VIII U 2326/16 i k.15 – 15 odwrót akt VIII U 2325/16 /

Postanowieniem z dnia 19 października 2016 r orzeczono o połączeniu sprawy o sygn. akt VIII U 2326/16 ze sprawą o sygn. akt VIII U 2325/16 i o łącznym ich rozpoznawaniu pod numerem sprawy o sygn. akt VIII U 2325/16

/ postanowienie k. 15 akt VIII U 2326/16/.

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2016 r wnioskodawca wniósł o zaliczenie do okresu składkowego okresu prowadzenia działalności gospodarczej – styczeń 1994 – czerwiec 1996, wrzesień 1996 – sierpień 1997 r.

/e – prot. z dnia 2.12.2016 – 00:11:29 w zw. z 00:01:36/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. J. urodził się (...)

/bezsporne/

W dniu 17 marca 2016 r złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego a w dniu 14 czerwca 2016 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę

/wnioski k.1 – 2, k. 1- 6 – akt ZUS/.

W okresie od 11 lipca 1985 r do 16 października 1989 r wnioskodawca pracował w Zakładzie (...) w Ł..

W tym okresie wnioskodawca wykonywał prace polegające na przygotowaniu pojazdów do lakierowania –zdarciu starej powłoki ręcznie lub mechanicznie i położeniu nowej warstwy. W pierwszej kolejności były usuwane korozje później było podkładowanie czyli szpachlował, szlifował ręcznie i mechanicznie podkłady, zmatowiał je i jeszcze raz kładł podkład do lakierowania. Przygotowanie pojazdu do polakierowania polegało również na tym, że wnioskodawca musiał go najpierw rozbroić czyli wyciągnąć wszystko co nie podlegało lakierowaniu np. szyby, siedzenia, zderzaki , światła czasami też silnik a potem uzbroić ponownie pojazd. Wykonanie tych czynności zajmowałoby wnioskodawcy bardzo dużo czasu i dlatego do pomocy miał uczniów. Takie czynności trwały około jednego dnia. Najpierw były wykonywane prace blacharskie a następnie lakiernicze. Sporadycznie zajmował się naprawą pojazdów. Wykonanie przez wnioskodawcę prac przygotowujących pojazd do lakierowania wynosiło około 70% czasu pracy.

/ zeznania wnioskodawcy e – protokół rozprawy z dnia 02.12.2016 r 00:11:29 – 00:26:27 płyta CD k.36 w zw. z e-protokół rozprawy z dnia 21.02.2017 r 00:01:39 – 00:03:20 płyta CD k. 72, zeznania świadka W. K. e – protokół rozprawy z dnia 02 grudnia 2016 r 00:28:39 – 00:34:11 ,00:34:11, 00:34:11 – 00:37:09 płyta CD k .36, zeznania świadka S. S. e –protokół rozprawy z dnia 02 grudnia 2016 r 00:37:09 – 00:43:28 płyta CD k. 36/.

W dniu 21 października 1992 r zostało sporządzone zaświadczenie przez M. D., z którego wynikało, że W. J. pracował w zakładzie (...) w okresie 16.10.1989 – 22.03.1990.

/zaświadczenie – k. 9/

W okresie od 1 czerwca 1998 r do 9 marca 1999 r wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku lakiernika w PHU K. (...) s.c..

/świadcstwo pracy – k. 13/

Wnioskodawca był zarejestrowany jako osoba bezrobotna w okresie od dnia 21 października 1992 r do 03 grudnia 1992 r , od 14 stycznia 2006 r do 07 stycznia 2007 r , od 09 grudnia 2008 r do 08 grudnia 2009 r od 29 kwietnia 2015 r pobierał zasiłek dla bezrobotnych

/zaświadczenie – k. 36 akt ZUS/.

Wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą – z tego tytułu w okresach:

-od 01 kwietnia 1991 r do 07 października 1992 r

- od 13 grudnia 1992 r do 18 stycznia 1994 r

- od 25 lipca 1996 do 31 sierpnia 1996 r.

opłacał składki na ubezpieczenie społeczne.

/poświadczenie dotyczące opłacania składek k. nienum. akt ZUS, /

W okresie od 19 stycznia 1994 r do 14 czerwca 1996 r oraz od 01 września 1996 r do 31 sierpnia 1997 r oraz w okresie wnioskodawca nie opłacał składek na ubezpieczenie społeczne.

Decyzją z dnia 14 października 2003 r ZUS I Oddział w W. umorzył zadłużenie z tytułu składek za okres styczeń 1994 – czerwiec 1996 r. W uzasadnieniu wskazano, że umorzenie należności będzie wywierało bezpośredni wpływ na zakres oraz wysokość przyszłych świadczeń, jakie będą przysługiwać z tytułu ubezpieczeń społecznych.

Decyzją z dnia 27.10.2004 r Prezes ZUS umorzył należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres wrzesień 1996 – sierpień 1997 r. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że okresy ubezpieczenia, za które składki zostały umorzone nie będą uwzględnione przy ustalaniu prawa i wysokości świadczeń określonych m.in. w ustawie z dnia 17.12.1998 r o emeryturach i rentach z FUS.

W toku postępowania egzekucyjnego została opłacona składka za czerwiec 1995 r oraz wpłynęły składki za pracowników – za okres styczeń – marzec 1997 r.

/poświadczenie dotyczące nie opłacania składek – k.nienum akt ZUS, decyzje – k. 52 -54, informacja – k. 60/.

Decyzją z dnia 09 sierpnia 2016r ustalono dla wnioskodawcy wysokość kapitału początkowego. Do jego ustalenia na dzień 1 stycznia 1999 r przyjęto 22 lata, 10 miesięcy i 4 dni okresów składkowych.

/decyzja – k. 56 akt ZUS/

W karcie przebiegu zatrudnienia organ rentowy uwzględnił następujące okresy:

od 1970 – 09- 01 do 1972 -08 – 20 1rok 11 miesięcy 20 dni

od 1972 – 08-21 do 1973 – 10 – 24 1 rok 2 miesiące 5 dni

od 1973 -10-25 do 1975 -10 – 14 1 rok 11 miesięcy 21 dni

od 1975 -10-15 do 1975 – 11- 12 29 dni

od 1975-11-13 do 1977-08-07 1 rok 8 miesięcy i 25 dni

od 1977-08-08 do 1979- 11-30 2 lata 3 miesiące i 24 dni

od 1980-02-26 do 1980-08-04 5 miesięcy i 8 dni

od 1980 – 08- 05 do 1985 – 04-12 4 lata 8 miesięcy i 9 dni

od 1985 -07-11 do 1989-10-16 4 lata 3 miesiące i 7 dni

od 1989-10-17 do 1990 -03-22 5 miesięcy i 7 dni

od 1990 -12-01 do 1991-03-31 4 miesiące

od 1991-04-01 do 1992-10-07 1 rok 6 miesięcy i 7 dni

od 1992 -10-21 do 1992-12-03 1 miesiąc i 14 dni

od 1992-12-13 do 1994 -01-18 1 rok 1 miesiąc i 7 dni
od 1996-07-25 do 1996-08-31 1 miesiąc i 7 dni
od 1998-06-01 do 1998-12-31 7 miesięcy
od 1999-01-01 do 1999-03-09 2 miesiące i 9 dni
od 1999-09-01 do 2000-04-22 7 miesięcy i 22 dni
od 2004-11-12 do 2006-01-05 1 rok 1 miesiąc i 24 dni
od 2005-08-23 do 2005-08-31 9 dni
od 2007-01-08 do 2007-09-30 8 miesięcy i 24 dni
od 2008-01-07 do 2008 -02-13 1 miesiąc i 8 dni
od 2008-03-25 do 2008-07-26 4 miesiące i 3 dni
od 2008-08-08 do 2008-11-07 3 miesiące i 1 dzień
od 2012 -12-05 do 2014 -09-30 1 rok 9 miesięcy i 27 dni
od 2012-12-14 do 2013-04-24 4 miesiące i 12 dni
od 2013-09-11 do 2014-07-09 9 miesięcy i 29 dni
od 2014-09-15 do 2014-09-30 16 dni
od 2014-10-01 do 2015-03-04 5 miesięcy i 4 dni
Łącznie do 31.12.98 r: 22 lata, 10 miesięcy, 4 dni.

/karta przebiegu zatrudnienia – k. 18 akt ZUS/

W całym okresie zatrudniania wnioskodawca ma łączny okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 27 lat 11 miesięcy i 24 dni.

/karta przebiegu zatrudnienia – zał. k. 48/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie i jako takie skutkują ich oddaleniem.

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem roszczenia było prawo do wcześniejszej emerytury oraz wysokość kapitału początkowego. Kwestią sporną był zarówno okres pracy w warunkach szczególnych jak i okres stażowy, a co związane z tym ostatnim – także wysokość kapitału początkowego.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 poz. 887), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (art. 196 ustawy) osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz,

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat (dla mężczyzn), oraz mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat (dla mężczyzn).

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

Stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r. I UK 393/10).

Pełne zatrudnienie w warunkach szczególnych pojmowane jest jako bezwzględna cecha tego zatrudnienia jako uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego. Możliwe jest przy tym łączenie w przebiegu dniówki prac o różnym charakterze polegające na wykonywaniu nie jednego, lecz kilku rodzajów prac w szczególnych warunkach, wymienionych w wykazie. W takim wypadku do czasu pracy w warunkach szczególnych zlicza się czas równolegle wykonywanych czynności tylko wtedy, gdy różne prace wszystkie łącznie lub każda z osobna odpowiadają pracom w szczególnych warunkach i wszystkie razem wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy/tak SA w Łodzi w wyroku z dnia z dnia 2 czerwca 2016 r., III AUa 1687/15, LEX nr 2062050/.

Zgodnie z pkt. 17 działu XIV wykazu A zał. do rozporządzenia do prac w szczególnych warunkach zalicza się lakierowanie ręczne lub natryskowe nie zhemetyzowane.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe co do: wieku – wnioskodawca ukończył 60 lat w dniu 16 czerwca 2014 roku, braku członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie spełnia warunku co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż w okresie od 11 lipca 1985 r do 16 października 1989 r wnioskodawca pracował w Zakładzie (...) w Ł..

W tym okresie wnioskodawca wykonywał prace polegające na przygotowaniu pojazdów do lakierowania –zdarciu starej powłoki ręcznie lub mechanicznie i położeniu nowej warstwy w pierwszej kolejności były usuwane korozje później było podkładowanie czyli szpachlował, szlifował ręcznie i mechanicznie podkłady, zmatowiał je i jeszcze raz kładł podkład do lakierowania. Przygotowanie pojazdu do polakierowania polegało również na tym, że wnioskodawca musiał go najpierw rozbiorzyć czyli wyciągnąć wszystko co nie podlegało lakierowaniu np. szyby, siedzenia, zderzaki , światła czasami też silnik. Wykonanie tych czynności zajmowałoby wnioskodawcy bardzo dużo czasu i dlatego do pomocy miał uczniów. Takie czynności trwały około jednego dnia. Najpierw były wykonywane prace blacharskie a następnie lakiernicze. Sporadycznie zajmował się naprawą pojazdów. Wykonanie przez wnioskodawcę prac przygotowujących pojazd do lakierowania wynosiło około 70% czasu pracy.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o zeznania wnioskodawcy oraz świadków.

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84).

Co do zasady prace polegające na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym – nie zhemetyzowane wymienione są w wykazie A dział XIV pkt. 17, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód z dokumentów i z zeznań świadków.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie wykazał w przedmiotowym postępowaniu, że podczas tego zatrudnienia wykonywał pracę w szczególnych warunkach – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Co prawda wykonywał czynności polegające na lakierowaniu ale także inne polegające na przygotowaniu pojazdu do lakierowania co zajmowało mu około 70 % czasu pracy , a więc w okresie dniówki roboczej wykonywał również inne czynności nie wymienione w wykazie prac zaliczanych do prac w szczególnych warunkach. (por. wyrok SN z 28 sierpnia 2014 r., II UK 537/13,; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 2 grudnia 2014 r., III AUa 493/14; wyroki Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18

września 2012 r., III AUA 480/12 i z dnia 27 czerwca 2013 r., III AUA 2081/12, ; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 16 grudnia 2015 r., III AUa 1083/15).

Brak było zatem podstaw do przyjęcia, iż wnioskodawca wykazał, że w całym okresie spornego zatrudnienia wykonywał pracę w szczególnych warunkach - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z przywileju przejścia na emeryturę w niższym wieku emerytalnym, przysługującego pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą korzystać wyłącznie pracownicy, którzy byli rzeczywiście zatrudnieni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szkodliwych warunkach pracy. Oznacza to, że nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika./tak SA w Łodzi w wyroku z dnia z dnia 18 kwietnia 2016 r. ,III AUa 1636/15, LEX nr 2044356/.

Wnioskodawca w treści odwołania wskazywał na jeszcze dwa okresy zatrudnienia – jako lakiernik 16.10. 1989 – 22.03.1990 i 1.12.90 – 31.03.1991 r – jednakże nie zgłaszał w tym zakresie żadnych wniosków dowodowych, nie odniósł się także do tych okresów zatrudnienia i rodzaju wykonywanych czynności także w swoich zeznaniach, zatem brak było podstaw do czynienia ustaleń w tym zakresie co do pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu wnioskodawca się spełnił na dzień 1.01.1999 r warunków stażowych, a mianowicie osiągnięcia 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Zgodnie z art. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

- 1) składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty dla:

- 1) płatników składek, zobowiązanych do opłacania składek na własne ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- 2) osób współpracujących z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność

- nie uwzględnia się okresu, za który nie zostały opłacone składki, mimo podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w tym okresie.

Zgodnie z art. 6 cytowanej ustawy

Okresami składkowymi są następujące okresy:

- 1) ubezpieczenia;
- 2) opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, w przepisach wymienionych w art. 195 pkt 1-4 i 8, w przepisach o adwokaturze, w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz w przepisach o pomocy społecznej;
- 3) zaliczone do okresów ubezpieczenia społecznego duchownych:

a) okresy pozostawania duchownymi przed dniem 1 lipca 1989 r., pod warunkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za cały okres podlegania temu ubezpieczeniu,

b) okresy przebywania duchownych na misjach oraz okresy prowadzenia przez duchownych działalności duszpasterskiej wśród Polonii, przypadające po dniu 14 listopada 1991 r., do dnia wejścia w życie ustawy;

4) czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby;

5) działalności kombatanckiej, działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz okresy podlegania represjom wojennym i okresu powojennego, określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;

6) pełnionej w Polsce służby:

a) w Policji (Milicji Obywatelskiej),

b) w Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (w organach bezpieczeństwa publicznego),

c) w Straży Granicznej,

d) w Służbie Więziennej,

e) w Państwowej Straży Pożarnej,

f) w Służbie Celnej,

g) w Biurze Ochrony Rządu;

7) pobierania zasiłku macierzyńskiego;

8) osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po dniu 31 grudnia 1956 r. za działalność polityczną;

9) zatrudnienia za granicą osób, które w tym czasie nie były obywatelami polskimi, jeżeli osoby te powróciły do kraju po dniu 22 lipca 1944 r. i zostały uznane za repatriantów;

10) świadczenia pracy po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r.

Za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne:

1) zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia:

a) na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową,

b) obywateli polskich za granicą - w polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych i urzędach konsularnych, w stałych przedstawicielstwach przy Organizacji Narodów Zjednoczonych i w innych misjach lub misjach specjalnych, a także w innych polskich placówkach, instytucjach lub przedsiębiorstwach, do których zostali delegowani lub

skierowani; dotyczy to również członków rodziny delegowanego lub skierowanego tam pracownika, którzy podjęli zatrudnienie w tych placówkach w czasie pobytu za granicą,

c) obywateli polskich za granicą - w organizacjach międzynarodowych, zagranicznych instytucjach i w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej lub w których byli zatrudnieni za zgodą właściwych władz polskich; zgoda nie jest wymagana w stosunku do pracowników, którzy wyjechali za granicę przed dniem 9 maja 1945 r.,

d) obywateli polskich za granicą - u innych pracodawców zagranicznych, jeżeli w okresie pracy za granicą były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce;

2) pracy przymusowej:

a) wykonywanej na rzecz hitlerowskich Niemiec w okresie II wojny światowej,

b) wykonywanej na obszarze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w okresie od dnia 17 września 1939 r. do dnia 31 grudnia 1956 r.,

c) wykonywanej na rozkaz władz alianckich do dnia 31 grudnia 1945 r.,

d) wykonywanej w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach pozyskiwania i wzbogacania rud uranu oraz batalionach budowlanych podczas odbywania służby wojskowej w Wojsku Polskim;

3) zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r.;

4) pracy wykonywanej w czasie odbywania na obszarze Państwa Polskiego kary pozbawienia wolności, kary aresztu za wykroczenie oraz w czasie tymczasowego aresztowania - w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy określonego dla takiej pracy;

5) niewykonywania pracy po ustaniu zatrudnienia, jeżeli za te okresy na podstawie przepisów Kodeksu pracy zostało wypłacone wynagrodzenie lub odszkodowanie;

6) czasowego pozostawania bez pracy na obszarze Państwa Polskiego z powodu niemożności jej otrzymania lub niemożności podjęcia szkolenia zawodowego, w tym okresy pobierania zasiłków z funduszu aktywizacji zawodowej, zasiłków dla bezrobotnych oraz zasiłków szkoleniowych wypłaconych z Funduszu Pracy;

6a) niewykonywania pracy przed dniem 4 czerwca 1989 r. na skutek represji politycznych;

7) sprawowania mandatu posła lub senatora w Państwie Polskim;

8) internowania na podstawie art. 42 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym (Dz. U. poz. 154, z 1982 r. poz. 18 oraz z 1989 r. poz. 178);

9) wykonywania działalności twórczej lub artystycznej na obszarze Państwa Polskiego:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne lub w których ubezpieczony był zwolniony od opłacania składki,

b) przypadającej przed dniem 1 stycznia 1974 r., uznanej przez Komisję do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, działającą przy ministrze właściwym do spraw kultury, pod warunkiem że twórca lub artysta opłacał składki na ubezpieczenie społeczne po dniu 31 grudnia 1973 r.;

10) pracy adwokatów wykonywanej na obszarze Państwa Polskiego:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tego tytułu;

11) wykonywania na obszarze Państwa Polskiego pracy nakładczej:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia z tego tytułu,

jeżeli w tych okresach osoba wykonująca taką pracę uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia, określonego na podstawie przepisów Kodeksu pracy;

12) pracy na obszarze Państwa Polskiego w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i w innych spółdzielniach zrzeszonych w (...) Związku Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, w zespołowych gospodarstwach rolnych spółdzielni kółek rolniczych zrzeszonych w Krajowym Związku (...) oraz pracy na rzecz tych spółdzielni:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tego tytułu;

13) pracy na obszarze Państwa Polskiego wykonywanej na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia oraz współpracy przy wykonywaniu takiej umowy:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) wykonywanej przed dniem 1 stycznia 1976 r., jeżeli umowa odpowiadała warunkom ubezpieczenia obowiązującym w tym dniu;

14) pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarze Państwa Polskiego:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) prowadzonej przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia z tego tytułu, jeżeli prowadzenie działalności gospodarczej odpowiadało warunkom ubezpieczenia;

15) współpracy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarze Państwa Polskiego objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego oraz okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki;

16) ubezpieczenia społecznego duchownych na obszarze Państwa Polskiego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki;

17) pobierania stypendium sportowego z tytułu wyczynowego uprawiania sportu na obszarze Państwa Polskiego po ukończeniu 15 roku życia, z wyjątkiem okresów pobierania stypendium przez osoby uczące się lub studiujące w systemie studiów dziennych.

Zgodnie z art. 7 cytowanej ustawy okresami nieskładkowymi są następujące okresy:

1) pobierania:

a) wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy,

b) zasiłków z ubezpieczenia społecznego: chorobowego lub opiekuńczego,

c) świadczenia rehabilitacyjnego,

d) świadczeń wymienionych w lit. b i c po ustaniu obowiązku ubezpieczenia;

2) pobierania renty chorobowej po ustaniu zatrudnienia w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie lub po ustaniu obowiązku ubezpieczenia społecznego z innego tytułu;

3) niewykonywania pracy po ustaniu zatrudnienia, jeżeli za te okresy, na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zostało wypłacone odszkodowanie;

4) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem:

a) w wieku do lat 4 - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie - bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat,

b) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny - dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko;

6) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy opieki pielęgnacyjnej nad inwalidą wojennym zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, sprawowanej przez członka jego rodziny w wieku powyżej 16 lat, który w okresie sprawowania opieki nie osiągnął przychodu przekraczającego miesięcznie połowę najniższego wynagrodzenia;

7) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy niewykonywania pracy, w granicach do 6 lat, spowodowane koniecznością opieki nad innym niż dziecko członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznanym za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, sprawowanej przez członka jego rodziny w wieku powyżej 16 lat, który w okresie sprawowania opieki nie osiągnął przychodu przekraczającego miesięcznie połowę najniższego wynagrodzenia;

8) urlopu bezpłatnego oraz przerw w zatrudnieniu w razie nieudzielenia urlopu bezpłatnego małżonkom pracowników skierowanych do pracy w przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych, w stałych przedstawicielstwach przy Organizacji Narodów Zjednoczonych i w innych misjach specjalnych za granicą, w instytutach, ośrodkach informacji i kultury za granicą;

9) nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów;

9a) studiów doktoranckich i aspirantury naukowej w wymiarze określonym w decyzji o ich utworzeniu;

9b) asystenckich studiów przygotowawczych;

10) dokształcania zawodowego lekarzy w klinikach akademii medycznych i oddziałach instytutów naukowych w charakterze wolontariusza - w granicach do 1 roku;

11) pobierania zasiłku przedemerytalnego i świadczenia przedemerytalnego;

12) udokumentowanej niezdolności do pracy, za które wypłacone zostały z Funduszu Pracy: zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki szkoleniowe lub stypendia.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie spełnił wymaganych na dzień 1 stycznia 1999 roku okresów składkowych i nieskładkowych.

Z ustaleń wynika, że łączny okres składkowy w przypadku wnioskodawcy wyniósł 22 lata, 10 miesięcy, 4 dni – wyliczony na ten dzień.

Wnioskodawca podnosił, że powinien mu być zaliczony okres prowadzenia działalności gospodarczej – styczeń 1994 – czerwiec 1996, wrzesień 1996 – sierpień 1997.

Z ustaleń wynika, iż tytułu prowadzonej przez wnioskodawcę działalności gospodarczej nie został mu zaliczony do stażu pracy okres od 19 stycznia 1994 r do 14 czerwca 1996 r i od 01 września 1996 r do 31 sierpnia 1997 r, gdyż nie opłacono składek na ubezpieczenie społeczne i należności z tego tytułu zostały umorzone.

Wnioskodawca, po wykazaniu tych okoliczności przez organ rentowy dokumentami, nie zgłosił dalszych wniosków dowodowych.

Zatem, mając na względzie cytowane wyżej przepisy brak jest możliwości zaliczenia tych okresów do okresu składkowego czy nieskładkowego, co zresztą wynikało także z treści decyzji o umorzeniu składek.

A tym samym wnioskodawca nie legitymuje się 25 letnim okresem stażu sumarycznego.

Na marginesie należy wskazać, że nie było możliwym przyjęcie okresów składkowych przyjętych do emerytury pomostowej, ponieważ przy ustalaniu uprawnień do tego świadczenia wymagany jest okres składkowy i nieskładkowy wynoszący przynajmniej 25 lat z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, natomiast przy ustalaniu kapitału początkowego okres składkowy i nieskładkowy przyjmowany jest do dnia 01 stycznia 1999 r i wyniósł 22 lata 10 miesięcy i 4 dni okresów składkowych.

W związku z powyższymi rozważaniami dotyczącymi okresu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, także w sposób prawidłowy organ rentowy ustalił jego wysokość.

Zgodnie z brzmieniem art.174 ust.1 cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12.

Zgodnie z ustępem 2 przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1)okresy składkowe, o których mowa w art.6;
- 2)okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 pkt 5;
- 3)okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art.5 ust.2.

W myśl ust.3 podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art.15, 16, 17 ust.1 i 3 oraz art.18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu od dnia 1 stycznia 1980 r. do dnia 31 grudnia 1998 r.

Natomiast w myśl ust.7 do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r.

Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącą 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r.

Z kolei z mocy art.15 powyższej ustawy o emeryturach i rentach z FUS podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę.

W myśl ust. 3 tego samego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Następnie w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust.3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz

- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art.19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Zgodnie z art.16 cytowanej ustawy przy ustalaniu kolejnych dziesięciu lat – przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wykazał, że wnioskodawca legitymuje się dłuższym niż wskazany w decyzji ogólny staż pracy w wymiarze 22 lat 10 miesięcy i 4 dni okresów składkowych. Dla ustalenia kapitału początkowego koniecznym jest ustalenie go w oparciu o przepis art. 5 ust 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społeczny zgodnie z którym - nie uwzględnia się okresu, za który nie zostały opłacone składki, mimo podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w tym okresie. W związku z powyższym nie jest możliwym zaliczenie do stażu pracy okresów prowadzenie działalności gospodarczej od 19 stycznia 1994 r do 14 czerwca 1996 r i od 01 września 1996 r do 31 sierpnia 1997 r gdyż nie opłacono za powyższy okres składek na ubezpieczenie społeczne. Tym samym uznać należy decyzję organu rentowego z dnia 09 sierpnia 2016 r za prawidłową.

Z uwagi na powyższe Sąd oddalił odwołania wnioskodawcy od decyzji z dnia 09 sierpnia 2016 r i z dnia 10 sierpnia 2016r na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., .

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy

D.D-